

596

Wet van 8 december 1988 tot wijziging van de Comptabiliteitswet 1976 inzake machtiging tot oprichting van en deelneming door de Staat in privaatrechtelijke rechtspersonen en inzake controlebevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij andere rechtspersonen dan de Staat

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de regeling in artikel 40 van de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671) inzake machtiging tot oprichting van en deelneming door de Staat in privaatrechtelijke rechtspersonen alsmede de regeling in artikel 80 van die wet inzake de controlebevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij andere rechtspersonen dan de Staat te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 40 komt te luiden:

Artikel 40

1. Voor oprichting of mede-oprichting van een privaatrechtelijke rechtspersoon door de Staat is machtiging bij de wet vereist. In spoedeisende gevallen kan oprichting of mede-oprichting, behoudens het bepaalde in het tweede lid, zonder machtiging bij de wet plaatsvinden, doch niet eerder dan 14 dagen nadat van het voornemen daartoe schriftelijk mededeling is gedaan aan beide Kamers van de Staten-Generaal.

2. Indien binnen de in het eerste lid genoemde termijn door of namens een der Kamers van de Staten-Generaal of door tenminste een vijfde van het grondwettelijk aantal leden van een der Kamers de wens te kennen wordt gegeven nadere inlichtingen te ontvangen over de voorgenomen rechtshandeling, zal deze niet eerder plaatsvinden dan nadat deze inlichtingen zijn verstrekt. Indien een van beide Kamers binnen 14 dagen

na de mededeling bedoeld in het eerste lid of na het verstrekken van de in dit lid bedoelde inlichtingen als haar oordeel uitspreekt dat de voorgenomen rechtshandeling een voorafgaande machtiging bij de wet behoeft, zal de rechtshandeling eerst plaatsvinden na die machtiging.

3. Deelneming door de Staat in een naamloze vennootschap of een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, waarvan de Staat tenminste 5% van het geplaatste aandelenkapitaal houdt danwel door die deelneming zal verkrijgen, zal, indien daarmee een belang van f 1 miljoen of meer is gemoeid, niet eerder plaatsvinden dan 14 dagen nadat van het voornemen daartoe aan beide Kamers van de Staten-Generaal schriftelijk mededeling is gedaan. Het bepaalde in het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

4. Het bepaalde in het derde lid is tevens van toepassing op verstrekking van in aandelen converteerbare leningen (hierna te noemen verstrekking) door de Staat aan een naamloze vennootschap of een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, waarvan de Staat tenminste 5% van het geplaatste aandelenkapitaal heeft dan wel door die verstrekking zou verkrijgen ingeval onmiddellijk conversie zou plaatsvinden, indien met die verstrekking een belang van f 1 miljoen of meer is gemoeid.

5. Het bepaalde in het derde en vierde lid is niet van toepassing, indien de Staat met een deelneming of een verstrekking niet beoogt zijn relatieve belang in een in die leden bedoelde vennootschap een verhoging te laten ondergaan respectievelijk in de toekomst een verhoging te laten ondergaan.

6. Van andere dan in het derde lid bedoelde deelnemingen, van andere dan in het vierde lid bedoelde verstrekkingen, van in het vijfde lid bedoelde deelnemingen en verstrekkingen alsmede van het geheel of gedeeltelijk vervreemden van deelnemingen en van in aandelen converteerbare leningen door de Staat doet Onze Minister wie het aangaat na het verrichten van de desbetreffende rechtshandeling schriftelijk mededeling aan beide Kamers van de Staten-Generaal.

B. Artikel 80 komt te luiden:

Artikel 80

1. Onverminderd het anders bij wet bepaalde heeft de Algemene Rekenkamer de in de volgende leden vermelde bevoegdheden ten aanzien van:

a. naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, waarvan de Staat het gehele of nagenoeg het gehele geplaatste aandelenkapitaal houdt;

b. naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid andere dan onder a bedoeld, waarvan de Staat tenminste 5% van het geplaatste aandelenkapitaal houdt, indien daarmee een belang van f 1 miljoen of meer is gemoeid;

c. rechtspersonen, commanditaire vennootschappen en vennootschappen onder firma waaraan de Staat of een derde voor rekening of risico van de Staat rechtstreeks of middellijk een subsidie, lening of garantie heeft verleend, omdat zij door een tekortschietende vermogenspositie onmiddellijk in hun voortbestaan werden bedreigd;

d. rechtspersonen, commanditaire vennootschappen en vennootschappen onder firma waaraan de Staat of een derde voor rekening of risico van de Staat rechtstreeks of middellijk een subsidie, lening of garantie heeft verleend gericht op afdekking of financiering van exploitatielasten;

e. rechtspersonen, commanditaire vennootschappen en vennootschappen onder firma waaraan de Staat of een derde voor rekening of risico van de Staat rechtstreeks of middellijk een subsidie, lening of garantie heeft verleend, anders dan omdat zij door een tekortschietende vermogenspositie onmiddellijk in hun voortbestaan werden bedreigd en welke subsidie, lening of garantie niet gericht is op afdekking of financiering van exploitatielasten;

f. rechtspersonen voor zover die een bij of krachtens de wet geregelde taak uitoefenen en daartoe geheel of gedeeltelijk worden bekostigd uit de opbrengst van bij of krachtens de wet ingestelde heffingen;

g. rechtspersonen, commanditaire vennootschappen en vennootschappen onder firma, voor zover die ingevolge de statuten van de bedrijfsvereniging waarbij zij als werkgever zijn aangesloten, het risico van de wettelijke ziekengeldverzekering dragen.

2. Aan de hand van dossiers, aanwezig bij Onze Minister wie het aangaat dan wel bij de instelling, bedoeld in het achtste lid, kan de Rekenkamer kennis nemen van jaarrekeningen, daarop betrekking hebbende rapporten van hen die deze jaarrekeningen hebben gecontroleerd en overige bescheiden, en kan zij bij Onze Minister dan wel die instelling daarover nadere inlichtingen inwinnen.

3. Indien de bescheiden, bedoeld in het tweede lid, haar daartoe aanleiding geven, of een of meer bescheiden ontbreken, is de Rekenkamer bevoegd bij de betrokken rechtspersonen of bij de betrokken commanditaire vennootschappen of vennootschappen onder firma daarover nadere inlichtingen in te winnen dan wel van hen het overleggen van die bescheiden te vorderen, alsmede, behalve indien het de vennootschappen betreft, bedoeld in het eerste lid, onder b, of De Nederlandsche Bank NV, mede aan de hand van de administratie van de betrokken rechtspersoon of vennootschap dan wel bij de derde die de administratie in opdracht van de rechtspersoon of vennootschap voert, een onderzoek in te stellen. Onze Minister wie het aangaat wordt door de Rekenkamer van haar voornemen een dergelijk onderzoek in te stellen in kennis gesteld. Artikel 68 is van overeenkomstige toepassing.

4. Indien het vennootschappen betreft, bedoeld in het eerste lid, onder b, dan wel De Nederlandsche Bank NV, geschiedt het vorderen van bescheiden en inwinnen van nadere inlichtingen, bedoeld in het derde lid, door tussenkomst van Onze Minister en heeft het vorderen van bescheiden uitsluitend betrekking op de jaarrekeningen en rapporten, bedoeld in het tweede lid.

5. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid en onverminderd haar bevoegdheid tot eigen onderzoek maakt de Rekenkamer zoveel mogelijk gebruik van de resultaten van door anderen verrichte controles. Het bepaalde in artikel 67, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

6. De Rekenkamer kan haar bevoegdheden uitoefenen zolang als en over de jaren dat de Staat daarbij belang heeft dan wel, voor zover het betreft rechtspersonen of commanditaire vennootschappen of vennootschappen onder firma als bedoeld onder f en g van het eerste lid, zolang als en over de jaren dat het algemeen belang dit vordert.

7. De leden en de ambtenaren van de Rekenkamer zijn in het kader van een onderzoek als bedoeld in het derde lid bevoegd tot het betreden van alle plaatsen, niet zijnde woningen, waarvan betreding naar hun oordeel voor de vervulling van hun taak met betrekking tot deze wet nodig is. Zonodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.

8. Een instelling die bij of krachtens de wet is belast met het uitoefenen van controle op een rechtspersoon als bedoeld in het eerste lid, onder f, licht de Rekenkamer op door deze aan te geven wijze volledig in omtrent de controlebevindingen en stelt op aanvraag haar controleprogramma aan de Rekenkamer ter beschikking.

9. Op aanvraag van Onze Minister wie het aangaat verstrekt een rechtspersoon, een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma of een instelling als bedoeld in het achtste lid zo spoedig mogelijk aan hem afschriften van brieven aan de Rekenkamer.

10. De Rekenkamer doet Onze Minister wie het aangaat afschrift toekomen van de brieven die zij toezendt aan een rechtspersoon, aan een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma of aan een instelling als bedoeld in het achtste lid.

11. De Rekenkamer deelt aan Onze Minister wie het aangaat, aan de betrokken rechtspersoon of de betrokken commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma en aan de betrokken instelling als bedoeld in

het achtste lid de opmerkingen en bedenkingen mee die zij naar aanleiding van haar bevindingen van belang acht. Aan Onze Ministers kan zij ter zake voorstellen doen.

12. De Rekenkamer verstrekt aan Onze Minister van Financiën, Onze Minister wie het aangaat en aan de Staten-Generaal zodanige mededelingen als zij in het algemeen belang nodig oordeelt.

13. In geval de Rekenkamer dit in het algemeen belang geboden acht, maakt zij van haar bevindingen melding in het verslag bedoeld in artikel 82.

14. Van gegevens en bevindingen die naar hun aard vertrouwelijk zijn, maakt de Algemene Rekenkamer in afwijking van het bepaalde in het dertiende lid geen melding in het verslag bedoeld in artikel 82. Mededelingen aan de Staten-Generaal als bedoeld in het twaalfde lid die zodanige gegevens of bevindingen bevatten, verstrekt zij ter vertrouwelijke kennisgeving.

15. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder de rechtspersonen, commanditaire vennootschappen en vennootschappen onder firma, bedoeld in het eerste lid, onder e, niet verstaan de instellingen welke zijn ingeschreven in het register bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht kredietwezen (Stb. 1978, 255).

16. Dit artikel is niet van toepassing op provincies, gemeenten, rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Stb. 1984, 669), voor zover deze niet bij de wet zijn ingesteld, op waterschappen, op openbare lichamen voor beroep en bedrijf en op de Kamers van Koophandel en Fabrieken.

ARTIKEL II

1. Op naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarvan de Staat op het moment van inwerkingtreding van deze wet minder dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal houdt, is het bepaalde in artikel 80 van de Comptabiliteitswet 1976 niet van toepassing zolang de Staat niet tenminste de helft van het geplaatste aandelenkapitaal houdt.

2. Het bepaalde in artikel 80 van de Comptabiliteitswet 1976, zoals dit luidt na de datum van inwerkingtreding van deze wet, is niet van toepassing met betrekking tot een subsidie, lening of garantie die is verstrekt vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet.

3. Artikel 80 van de Comptabiliteitswet 1976, zoals dit luidde vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet, blijft ten aanzien van de rechtspersonen, bedoeld in het tweede lid van dat artikel, van toepassing, indien de bijdrage, subsidie of garantie vóór die datum is verleend.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 8 december 1988

Beatrix

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

Uitgegeven de *zevenentwintigste* december 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 december 1987, Stb. 606.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Kamerstukken II 1984/85, 1985/86, 1986/87, 1987/88, 19062
Hand. II 1986/87, blz. 4277-4288; 4310-4323
1987/88, blz. 2994-2997; 3050-3051
Kamerstukken I 1987/88 19062 (184; 184a; 184b; 184c)
Hand. I 1988/89, zie vergadering dd. 6 december 1988